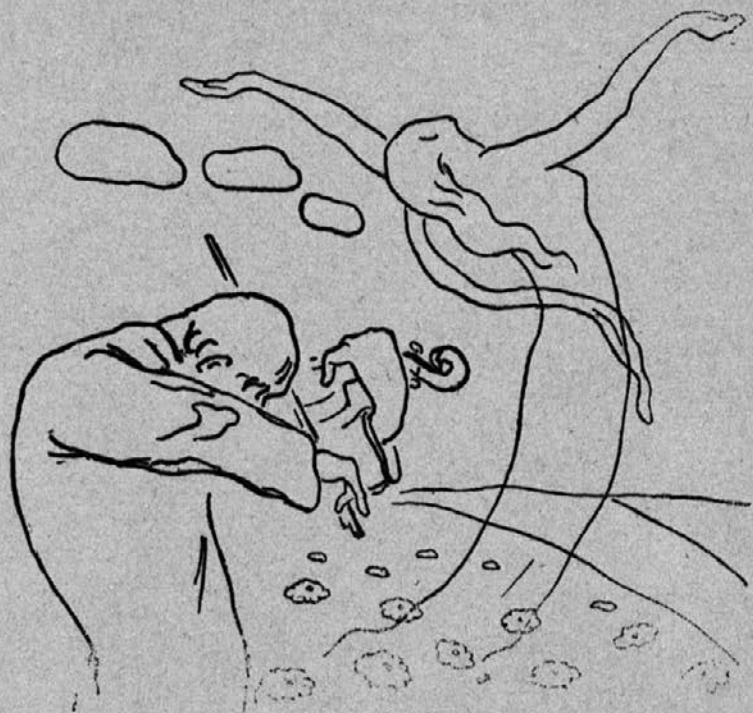

GLEDALIŠKI LIST 1943
1944

OPERA • 16

SKLEPNA ŠTEVILKA

GLEDALIŠKI LIST

DRŽAVNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

1943/44

OPERA

ŠTEV. 16

SKLEPNA ŠTEVILKA

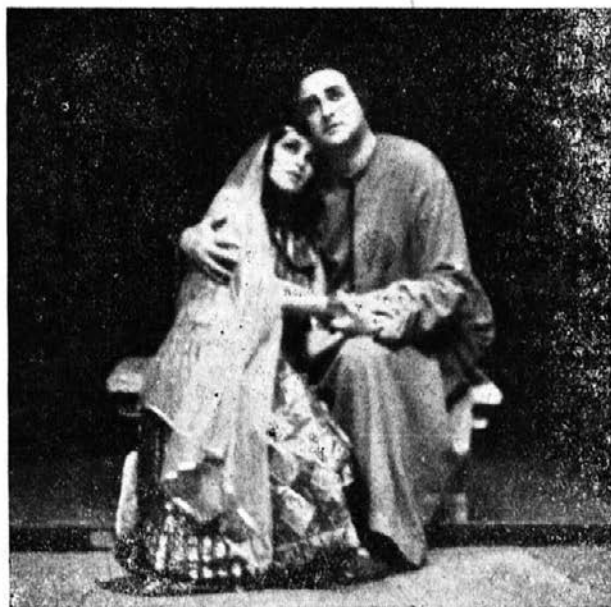
Vilko Ukmar:

Počitek — za novo delo

Operna sezona 1943/44 je za nami. Visoko poletje, v katerem so vse sile življenja zgoščene v prirodno rast in zorenje in so zato duhovne peroti za polet preutrujene, je kakor vedno pregrnilo tišino čez tempelj operne umetnosti in zamrle so glasnice v grlih in strune na godalih. Vse je utonilo v mir in počitek.

Z nekim srečnim začudenjem ugotavlja človek, da je kolo zopet dopolnilo svoj krog in se v stiku zaustavilo — zato, da se zbero nove sile za nov vzmah in nov krožni tek. 5 let — 5 sezon, odkar se je razvihrala ta vojna. 5 let nemira, strahu in negotovosti — 5 let skrbi brez počitka: bo li usoda naklonjena in bo dopustila, da se nam kolo operne umetnosti suče mirno in voljno, kot kolovrat neutrudne predice? Se ne bo zapletla vanj nit iz zamotanega klobčiča življenjskih nesoglasij in ga nasilno zaustavila?

Hvala Bogu — ni bilo nesreče do sedaj in tudi ta sezona je minila. Res, da ni bilo vse tako, kot bi človek rad. Res je včasih zaječala os vretena, da se je oko boječe ozrlo nanj in da se je stisnilo srce. Bili so to boleči trenutki, ko je potrkala težka usoda

»Aida« — Heybalova in Gostič

na vrata opernega gledališča. Padel je Primožič — v onstranstvo je utonil Štritof. Bolezen se je oglašala bolj kot sicer — mi pa smo bili sami, brez tuje pomoči, navezani na lastno skromnost. Takrat je bilo hudo. Toda roke so poprijele, čustvo je zagorelo in volja se je napela z večjo silo — in kolo je steklo in doteklo svoj krog.

Nihče ne ve, koliko je bilo marsikdaj treba poguma in koliko samozatajevanja. A je vendarle ostal vsak na svojem mestu in podvojil svoje delo, če je popustil drug. In neka izredna zbranost — skoraj bi dejal pobožnost je sijala marsikdaj iz vsega tega dela.

»Aida« — Heybalova in Gostič

Kakor da se je vsak izmed soustvarjajočih zavedel, kakšna odgovornost ga teži. Odgovornost? Da! Saj se je dan za dnem gosto vsipala k predstavam množica ljudi, vsa prepojena z željo po lepoti in pokoju. Prihajali so — vsi utrujeni od dnevnih skrbi, ukrivljeni pod težo nesreč in trpljenja, izmučeni v nemiru in negotovosti in

umazani od borbe in sovraštva. Prihajali so — in morda se sami niti niso zavedali, pa jih je vendarle vodilo v dnu duše skeleče hrepenenja po ljubezni in lepoti, želja po tihih sanjah, po skrivnih razgovorih očiščenih src. Hrepeneli so za prividom, v katerem bi

»Carmen« — Karlovčeva in Gostič

se vsaj za nekaj časa porazgubila in bi zamrla boleča vsakdanjost, pa bi se v njem odstrla tista daljna, daljna skrivnost neskončne, večne harmonije, v kateri počiva vsa božanska blaženost, v kateri zveni sladki, tolažeči klic iz tistega sveta, kjer ni bolečin, ni sovraštva in ne boja; kjer je mir, samo tihi, večni mir ...

A kdo more in kdo sme prezreti tako vroče hrepenenje in tako neomajno vero? Iz take zavesti raste odgovornost. In rasla je — in daj Bog, da bi rasla še bolj! Da bi rasla v tisti smeri, kamor se je že pričela prav obračati; tja, kjer se v njej krepi spoznanje, da je oder čudežen prostor, v katerega se zagleda v življenju izmučena duša in čaka, da se ji z njega odstre tolažba. Tista tolažba, ki prihaja iz lepote, dobrote in resnice, tista tolažba, ki jo daje umetnost, ki ni rojena iz strasti, ne iz samoljubja, temveč iz čiste, otroške predanosti božanskim navdihom...

Operna sezona je končana. A koliko smo v vsem tem času dali tega, kar bi dati morali? Kdo ve — kdo je to izmeril? Imamo pa v sebi to tiho zavest, da je vendarle marsikdo odhajal iz našega gledališča od naših predstav utešen in pomirjen, s čistim plamenčkom v duši, ki mu je vsaj malo preganjal mrak. In ta zavest blaži. A tudi osrečuje. Obenem pa je moč, ki vliva novega poguma in volje do dela za nove dni, ki jih naznanja mlada zora.

Glavni odrski ustvar-
kot jih je sredi dela ujel fotograf in nam

Hubad

Švara

Neffat

Žebre

Golovin

Debevec

Frelib

Betetto

Heybalova

Vidalijevo

Janko

jalci naše Opere

ohranil en trenutek njihovega umetniškega življenja

Lipušček

Karlovčeva

Golobova

Popov

Mlejninkova

Kogejeva

Ribičeva

Zupan

Čuden z Vidalijevo

Lupša

Banovec

Španova

Polajnarjeva

Dolničar

Poličeva

Bravničarjeva

Kirbos

Sancin M. in Barbičeva

Sancin B. in Milčinski

* VSE FOTO S. ZALOKAR *

Pregled opernega dela v sezoni 1943 — 44

Operna sezona se je vsled preokreta ob 8. septembru 1943 začela še v neuravnovešenih razmerah, in sicer 29. IX. s ponovitvijo Massenetove opere *Thais*.

Nato so predstave potekale redno in je bilo oper, operet in baletov tekom cele sezone skupno 218. Poleg teh predstav, ki so bile dostopne vsej javnosti, pa je operno gledališče priredilo še 18 oper, 10 operet, 4 balete, 7 koncertov in 4 pisane večere posebej za nemško vojsko — ter 1 zaključen koncert v počastitev 64 letnice rojstva prezidenta generala Rupnika. Tako je operno gledališče v sezoni 1943/44 v celoti priredilo 261 predstav.

V glavnem je bilo poustvarjalno delo vezano izključno na domači, stalni solistični zbor. Poleg stalnega gosta rektorja Glasbene akademije Julija Betetta, je gostovala v 4 predstavah ga. Zlata Gjungenac, v 8 predstavah g. Jože Gostič in v 8 predstavah za javnost g. Ivan Francel.

Tekom sezone je bilo mnogo debutov. Nastopili so v večjih ali manjših vlogah: sopranistke Erna Kržetova, Maruška Patikova, Vilma Bukovčeva, Janja Baukartova in Majda Zakrajščkova; mezosopranistka Draga Sadnikova; tenorji Lojze Slanovec, Anton Uršič in Slavko Štrukelj in baritonist Franc Langus.

(Kot 16. predstavo v sezoni so dobili abonenti izmenoma ponovitve predstav: Boheme, Sneguročka, Manon, Mrtve oči.)

Pregled

№	Skladatelj	Libretist, prevajalec	Naslov dela
1	Massenet	L. Gallet - N. Štritof	Thais
2	Verdi	F. M. Piave - N. Štritof	Traviata
3	Puccini	L. Illica, G. Giacosa - N. Štritof	Madame Butterfly
4	Smetana	K. Sabina - N. Štritof	Prodana nevesta
5	Gluck	R. di Calzabigi - N. Štritof	Orfej in Euridika
6	Rimsky-Korzakov	Ostrovski - I. Pavlanec - N. Štritof	Snežuročka
7	Puccini	G. Giacosa, L. Illica - N. Štritof	La Boheme
8	Verdi	S. Cammarano - Dr. J. Perhavec	Trubadur
9	D'Albert	H. Ewers, M. Henry - N. Štritof	Mrtve oči
10	Foerster	L. Pesjakova, E. Zügl	Gorenjski slavček
11	Mozart	Lorenzo da Ponte -	Don Juan
12	Bizet	Meilhac, Halevy-Župančič, Štritof	Carmen
13	Massenet	Meilhac, Gille - N. Štritof	Manon
14	Gounod	Barbier, Carré -	Faust
15	Verdi	Ghislanzoni - A. Funtek	Aida
O P E.			
1	Lehar	L. Herzer, F. Lochner - Štritof	Zemlja smehljaja
2	J. Strauss	Haffner, Genée - P. Debevec	Netopir
3	J. Gregorc	H. Stepančič	Melodije sreča*
4	J. Gregorc	P. Golovin - N. Štritof	Princeska in zmaj
5	Lehar	Knepler, Jenbach - L. S., V. U.	Paganini
B A.			
1	Razni		Baletni večer
2	Razni		Baletni večer
	Krstna predstava*		

repertoarja

Abn. izv.	Nova vprizoritev	Ponovitev	Dirigent - režiser	Št. predstav
ab.		29. 9.	Štritof-Debevec	10
izv.		3. 10.	Žebre-Debevec	8
izv.		9. 10.	Žebre-Debevec	10
ab.		16. 10.	Žebre-Debevec	14
ab.		26. 10.	Žebre-Debevec	6
ab.	27. 11.		Štritof-Neffat-Primožič	16
izv.		5. 12.	Žebre, Švara-Debevec	8
izv.		9. 1.	Švara-Debevec	1
ab.		19. 1.	Hubad-Debevec	10
ab.	15. 3.		Hubad-Frelj	14
ab.	1. 4.		Neffat-Golovin	9
ab.		19. 4.	Švara-Debevec	9
ab.	13. 5.		Švara-Debevec	13
ab.		8. 6.	Žebre-Debevec	8
ab.	6. 8.		Neffat-Golovin	7
Skupaj . . .				143
R E T E				
izv.		6. 10.	Hubad-Golovin	11
ab.		21. 10.	Hubad-Frelj	13
ab.	28. 12.		Gregore-Frelj	29
izv.		2. 2.	Gregore-Slavčeva	6
ab.	5. 8.		Hubad-Zupan	7
Skupaj . . .				66
L E T				
izv.	29. 3.		Neffat-Kurbos	2
ab.	17. 6.		Žebre-Golovin	7
Skupaj . . .				9
Vseh predstav . . .				218
Število obiskovalcev približno				140.000

Dirigirali so :

Dirigent	Opera		Opereta		Balet		Skupaj	
	del	predst.	del	predst.	del	predst.	del	predst.
Štritof Niko	2	14					2	14
Neffat Anton	3	28			1	2	4	30
Švara dr. Danilo	4	28					4	28
Žebre Demitrij	6	49			1	7	7	56
Hubad Samo	2	24	3	31			5	55
Gregore Janko			2	35			2	35
	—	143	—	66	—	9	—	218

Režirali so :

Režiser	Opera		Opereta		Balet		Skupaj	
	del	predst.	del	predst.	del	predst.	del	predst.
Debevec Cirtl	11	97					11	97
Primožič Robert	1	16					1	16
Golovin ing. Peter	2	16	1	11	1	7	4	34
Zupan Drago			1	7			1	7
Frelj Emil	1	14	2	42			3	56
Slavčeva Maša			1	6			1	6
Kürbos Maks					1	2	1	2
	15	143	5	66	2	9	22	218

S to številko zaključujemo operni gledališki list za sezono 1943—44. Iskreno se zahvaljujemo vsem bralcem našega lista in obiskovalcem našega gledališča ter želimo nadaljnje lepe naklonjenosti in medsebojne povezanosti.

Herausgeber: Die Intendanz des Staats-theaters in Laibach. Vorsteher: Oton Zupančič. Schriftleiter: Vilko Ukmar. Druck: Maks Hrovatin. — Alle in Laibach. Izdajatelj: Uprava Drž. gledališča v Ljubljani. Predstavniki: Oton Zupančič. Urednik: Vilko Ukmar. Tiskarna Maks Hrovatin. — Vsi v Ljubljani.